

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 20 września 2016 r.*

Odwołanie — Program wsparcia na rzecz stabilności Republiki Cypryjskiej — Deklaracja Eurogrupy dotycząca w szczególności restrukturyzacji sektora bankowego na Cyprze — Skarga o stwierdzenie nieważności

W sprawach połączonych od C-105/15 P do C-109/15 P

mających za przedmiot pięć odwołań w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesionych w dniu 27 lutego 2015 r.,

Konstantinos Mallis, zamieszkały w Larnace (Cypr) (C-105/15 P),

Elli Konstantinou Malli, zamieszkała w Larnace (C-105/15 P),

Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou, z siedzibą w Nikozji (Cypr) (C-106/15 P),

Petros Chatzithoma, zamieszkały w Makedonitissa (Cypr) (C-107/15 P),

Elenitsa Chatzithoma, zamieszkała w Makedonitissa (C-107/15 P),

Lella Chatziioannou, zamieszkała w Nikozji (C-108/15 P),

Marinos Nikolaou, zamieszkały w Strovolos (Cypr) (C-109/15 P),

reprezentowani przez E. Efstathiou, K. Efstathiou oraz K. Liasidou, dikigoroj,

wnoszący odwołania,

w której drugą stroną postępowania są:

Komisja Europejska, reprezentowana przez J.P. Keppennego oraz M. Konstantinidisa, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

oraz

Europejski Bank Centralny (EBC), reprezentowany przez A. Koutsoukou, a także przez O. Heinza i K. Laurinavičiusa, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez H.G. Kamanna, Rechtsanwalt,

strona pozwana w pierwszej instancji,

* Język postępowania: grecki.

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: K. Lenaerts, prezes, A. Tizzano, wiceprezes, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, J.L. da Cruz Vilaça, A. Arabadjiev (sprawozdawca) i D. Šváby, prezesi izb, A. Rosas, E. Juhász, M. Berger, A. Prechal, E. Jarašiūnas, C.G. Fernlund, M. Vilaras i E. Regan, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Wathelet,

sekretarz: I. Illéssy, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 2 lutego 2016 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 21 kwietnia 2016 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 W swych odwołaniach Konstantinos Mallis i Elli Konstantinou Malli, w sprawie C-105/15 P, Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou, w sprawie C-106/15 P, Petros Chatzithoma i Elenitsa Chatzithoma, w sprawie C-107/15 P, Lella Chatziioannou, w sprawie C-108/15 P, i Marinos Nikolaou, w sprawie C-109/15 P, wnoszą o uchylenie, odpowiednio, postanowień Sądu Unii Europejskiej: z dnia 16 października 2014 r., Mallis i Malli/Komisja i EBC (T-327/13, EU:T:2014:909), z dnia 16 października 2014 r., Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou/Komisja i EBC (T-328/13, niepublikowanego, EU:T:2014:906), z dnia 16 października 2014 r., Chatzithoma/Komisja i EBC (T-329/13, niepublikowanego, EU:T:2014:908), z dnia 16 października 2014 r., Chatziioannou/Komisja i EBC (T-330/13, niepublikowanego, EU:T:2014:904), a także z dnia 16 października 2014 r., Nikolaou/Komisja i EBC (T-331/13, niepublikowanego, EU:T:2014:905) (zwanym dalej łącznie „zaskarżonymi postanowieniami”), w których Sąd odrzucił ich skargi o stwierdzenie nieważności deklaracji Eurogrupy z dnia 25 marca 2013 r. dotyczącej w szczególności restrukturyzacji sektora bankowego na Cyprze (zwanej dalej „sporną deklaracją”).

Ramy prawne

Traktat EMS

- 2 W dniu 2 lutego 2012 r. w Brukseli (Belgia) zawarty został Traktat ustanawiający europejski mechanizm stabilności pomiędzy Królestwem Belgii, Republiką Federalną Niemiec, Republiką Estońską, Irlandią, Republiką Grecką, Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Republiką Włoską, Republiką Cypryjską, Wielkim Księstwem Luksemburga, Maltą, Królestwem Niderlandów, Republiką Austrii, Republiką Portugalską, Republiką Słowenii, Republiką Słowacką i Republiką Finlandii (zwany dalej „traktatem EMS”). Traktat ten wszedł w życie w dniu 27 września 2012 r.
- 3 Motyw 1 traktatu EMS ma następujące brzmienie:
„Rada Europejska uzgodniła w dniu 17 grudnia 2010 r., że niezbędne jest utworzenie przez państwa członkowskie, których walutą jest euro, stałego mechanizmu stabilności. Europejski mechanizm stabilności [EMS] będzie pełnił zadania wykonywane obecnie przez europejski instrument stabilności finansowej (»EISF«) oraz europejski mechanizm stabilizacji finansowej (»EMSF«), udzielając w razie potrzeby pomocy finansowej państwom członkowskim strefy euro”.

4 Zgodnie z art. 1 i 2 oraz art. 32 ust. 2 wskazanego traktatu umawiające się strony, czyli państwa członkowskie, których walutą jest euro, ustanawiają między sobą międzynarodową instytucję finansową EMS, która ma osobowość prawną.

5 Artykuł 3 traktatu opisuje jego cel w następujący sposób:

„Celem EMS jest mobilizacja zasobów finansowych oraz zapewnianie, pod rygorystycznymi warunkami dostosowanymi do wybranego systemu pomocy finansowej, wsparcia na rzecz stabilności jego członkom, którzy mają poważne problemy w zakresie finansowania lub są nimi zagrożeni, jeżeli jest to niezbędne dla zachowania stabilności finansowej strefy euro w całości oraz jej państw członkowskich. W tym celu dozwolone jest zbieranie środków poprzez emisję instrumentów finansowych lub zawieranie porozumień lub uzgodnień finansowych albo innych porozumień lub uzgodnień z jego członkami, instytucjami finansowymi lub podmiotami trzecimi”.

6 Artykuł 4 ust. 1 i 3 oraz art. 4 ust. 4 akapit pierwszy traktatu EMS stanowi:

„1. Organami EMS są rada gubernatorów, rada dyrektorów i dyrektor generalny. Dysponuje on również personelem, jaki zostanie uznany za właściwy.

[...]

3. Podjęcie decyzji za wspólną zgodą wymaga jednomyślności biorących udział w głosowaniu. Wstrzymanie się od głosu nie stoi na przeszkodzie podjęciu decyzji za wspólną zgodą.

4. Jeżeli Komisja oraz [Europejski Bank Centralny (EBC)] wspólnie uznają, iż brak pilnej decyzji w sprawie przyznania lub wdrożenia pomocy finansowej określonej w art. 13–18 stwarza zagrożenie dla gospodarczej i finansowej równowagi strefy euro, w drodze odstępstwa od ust. 3 stosuje się nadzwyczajną procedurę głosowania [...]”.

7 Artykuł 12 wskazanego traktatu określa zasady, którym podlega wsparcie na rzecz stabilności. Jego ust. 1 stanowi:

„EMS może, jeżeli jest to niezbędne dla zachowania stabilności finansowej strefy euro w całości lub jej państw członkowskich, udzielić członkowi EMS wsparcia na rzecz stabilności, uzależnionego od rygorystycznych warunków dostosowanych do wybranego systemu pomocy finansowej. Warunki te mogą mieć formę zwłaszcza programu dostosowania makroekonomicznego lub obowiązku dalszego spełniania wcześniej ustanowionych warunków kwalifikowalności”.

8 Procedura przyznania członkowi EMS wsparcia na rzecz stabilności została określona w art. 13 traktatu EMS w następujący sposób:

„1. Członek EMS może zwrócić się do przewodniczącego rady gubernatorów z wnioskiem o udzielenie wsparcia na rzecz stabilności. Wniosek wskazuje instrument lub instrumenty pomocy finansowej, jakie można zastosować. Z chwilą otrzymania wniosku przewodniczący rady gubernatorów zleca Komisji Europejskiej we współpracy z EBC następujące zadania:

- a) ocenę zagrożenia dla stabilności finansowej strefy euro w całości i jej państw członkowskich, chyba że EBC przedstawił już analizę zgodnie z art. 18 ust. 2;
- b) ocenę równowagi zadłużenia publicznego. Oczekuje się, że ocena ta zostanie przeprowadzona we współpracy z [Międzynarodowym Funduszem Walutowym (MFW)], jeżeli jest to użyteczne i możliwe;
- c) ocenę rzeczywistych i potencjalnych potrzeb członka EMS w zakresie finansowania.

2. Na podstawie wniosku członka EMS oraz oceny, o której mowa w ust. 1, rada gubernatorów może podjąć decyzję o przyznaniu co do zasady temu członkowi EMS wsparcia na rzecz stabilności w postaci programu pomocy finansowej.

3. W razie podjęcia decyzji na podstawie ust. 2 rada gubernatorów zleca Komisji Europejskiej – we współpracy z EBC oraz, jeżeli jest to możliwe, wspólnie z MFW – uzgodnienie z zainteresowanym członkiem EMS protokołu ustaleń określającego szczegółowo warunki korzystania z programu pomocy finansowej. Protokół ustaleń uwzględnia powagę stwierdzonych trudności oraz charakter wybranego instrumentu pomocy finansowej. Jednocześnie dyrektor generalny EMS sporządza projekt umowy w sprawie programu pomocy finansowej określającej zasady finansowe pomocy oraz wybrane instrumenty; projekt podlega akceptacji rady gubernatorów.

Protokół ustaleń musi być w pełni zgodny ze środkami koordynacji polityki gospodarczej przewidzianymi w [traktacie FUE], w szczególności z wszelkimi aktami prawa Unii Europejskiej, w tym z opiniami, ostrzeżeniami, zaleceniami i decyzjami skierowanymi do zainteresowanego członka EMS.

4. Komisja Europejska podpisuje protokół ustaleń w imieniu EMS, jeżeli jest on zgodny z warunkami, o których mowa w ust. 3, i po zatwierdzeniu przez radę gubernatorów.

5. Rada dyrektorów zatwierdza umowę w sprawie programu pomocy finansowej, która określa zasady udzielonego wsparcia [aspekty finansowe wsparcia, które ma zostać udzielone] na rzecz stabilności oraz ewentualnie sposób wypłaty pierwszej transzy pomocy.

[...]

7. Komisja Europejska – we współpracy z EBC oraz, jeżeli jest to możliwe, wspólnie z MFW – zapewnia przestrzeganie warunków korzystania z programu pomocy finansowej”.

Sporna deklaracja

- 9 W spornej deklaracji Eurogrupa stwierdziła, że udało się dojść do porozumienia z władzami cypryjskimi co do zasadniczych aspektów przyszłego programu makroekonomicznego w zakresie dostosowań przy poparciu wszystkich państw członkowskich, w których walutą jest euro, a także Komisji, EBC i MFW. Ponadto Eurogrupa przyjęła z zadowoleniem plany restrukturyzacji sektora finansowego wspomniane w załączniku do tej deklaracji.

Dekrety nr 103 i 104 przyjęte na podstawie ustawy z dnia 22 marca 2013 r.

- 10 Na podstawie pkt 3 (1) i pkt 5 (1) O peri exiiansis pistotikon kai allon idrimaton nomos (ustawy o uzdrawianiu instytucji kredytowych i innych instytucji) z dnia 22 marca 2013 r. [EE, załącznik I (I), nr 4379 z dnia 22 marca 2013 r., zwanej dalej „ustawą z dnia 22 marca 2013 r.”] Kentriki Trapeza tis Kyprou (bank centralny Cypru, zwany dalej „BCC”) został zobowiązany wraz z Ypourgeio Oikonomikon (ministerstwem finansów) do uzdrowienia instytucji wskazanych w rzeczonej ustawie. W tym celu, po pierwsze, pkt 12 (1) ustawy z dnia 22 marca 2013 r. przewiduje, że BCC może w drodze dekretu dokonać restrukturyzacji zadłużenia i zobowiązań instytucji objętej procedurą rozwiązania, w tym poprzez obniżenie, zmianę, zmianę harmonogramu spłaty lub odnowienie kapitału nominalnego lub salda wszelkiego rodzaju wierzytelności istniejących lub przyszłych tej instytucji lub w drodze przekształcenia dłużnych papierów wartościowych w kapitał własny. Po drugie, punkt ten przewiduje, że „gwarantowane depozyty” w rozumieniu pkt 2 akapit piąty ustawy z dnia 22 marca 2013 r. nie są objęte tymi środkami. Strony zgadzają się co do tego, że chodzi o depozyty w kwocie nieprzekraczającej 100 000 EUR.

- 11 To peri diasosis me idia mesa tis Trapezas Kyprou Dimosias Etaireias Ltd Diatagma tou 2013, Kanonistiki Dioikitiki Praxi No. 103 [dekret z 2013 r. w sprawie uzdrowienia Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia Ltd za pomocą środków własnych, administracyjny akt regulacyjny nr 103, zwany dalej „dekretem nr 103”, EE, załącznik III (I), nr 4645 z dnia 29 marca 2013 r., s. 769, zwany dalej „dekretem nr 103”] przewiduje rekapitalizację Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia Ltd (zwanego dalej „Bank of Cyprus”) na koszt w szczególności jego deponentów niemających gwarancji, akcjonariuszy i wierzycieli obligacyjnych w celu umożliwienia mu dalszego świadczenia usług bankowych. Depozyty, które nie są gwarantowane, zostały zatem przekształcone w akcje Bank of Cyprus (37,5% każdego niegwarantowanego depozytu), w papiery wartościowe podlegające przekształceniu przez Bank of Cyprus bądź w akcje, bądź w depozyty (22,5% każdego niegwarantowanego depozytu) oraz w papiery wartościowe, które mogą zostać przekształcone w depozyty przez BCC (40% każdego niegwarantowanego depozytu). Dekret ten, zgodnie z jego art. 10, wszedł w życie w dniu 29 marca 2013 r. o godzinie 6.00.
- 12 Przepisy pkt 2 w związku z pkt 5 to Peri tis Polisis Orismenon Ergasion tis Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd Diatagma tou 2013, Kanonistiki Dioikitiki Praxi No. 104 [dekretu w sprawie sprzedaży określonych sektorów działalności Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd (zwanego dalej „Cyprus Popular Bankiem”), administracyjnego aktu regulacyjnego nr 104, EE, załącznik III (I), nr 4645 z dnia 29 marca 2013 r., s. 781, zwanego dalej „dekretem nr 104”] przewidują na dzień 29 marca 2013 r. o godz. 6.10 przeniesienie z Cyprus Popular Banku do Bank of Cyprus niektórych składników aktywów i pasywów, w tym depozytów o wysokości nieprzekraczającej 100 000 EUR. Depozyty o wysokości przekraczającej 100 000 EUR pozostały w Cyprus Popular Banku w oczekiwaniu na jego likwidację.

Okoliczności powstania sporów

- 13 W początkowych miesiącach 2012 r. niektóre banki z siedzibą na Cyprze, w tym Cyprus Popular Bank oraz Bank of Cyprus, napotkały trudności finansowe. Republika Cypryjska uznała zatem, że konieczna jest ich rekapitalizacja, i wystąpiła w tym celu do przewodniczącego Eurogrupy z wnioskiem o pomoc finansową z EISF lub z EMS.
- 14 W deklaracji z dnia 27 czerwca 2012 r. Eurogrupa stwierdziła, że pomoc finansowa będąca przedmiotem wniosku zostanie udzielona bądź przez EISF, bądź przez EMS w ramach programu dostosowań makroekonomicznych, który miał zostać sprecyzowany w protokole ustaleń w wyniku negocjacji prowadzonych przez Komisję wspólnie z EBC i MFW z jednej strony a władzami cypryjskimi z drugiej strony.
- 15 Republika Cypryjska i inne państwa członkowskie, których walutą jest euro, osiągnęły porozumienie polityczne w sprawie projektu protokołu ustaleń w marcu 2013 r. W deklaracji z dnia 16 marca 2013 r. Eurogrupa z zadowoleniem przyjęła to porozumienie i wspomniała o pewnych przewidzianych środkach dostosowujących, w tym o wprowadzeniu podatku od depozytów bankowych. Eurogrupa stwierdziła, że uwzględniając ten kontekst, uznała ona, iż przyznanie pomocy finansowej mogącej zapewnić stabilność finansową Cypru i strefy euro było co do zasady uzasadnione, i zwróciła się do zainteresowanych stron o przyspieszenie trwających negocjacji.
- 16 W dniu 18 marca 2013 r. Republika Cypryjska zarządziła zamknięcie banków w dniach 19 i 20 marca 2013 r. W oświadczeniu wydanym tego samego dnia przewodniczący Eurogrupy wskazał, że podatek od depozytów bankowych w połączeniu z wnioskowaną pomocą finansową zostanie wykorzystany do przywrócenia żywotności cypryjskiego sektora bankowego, a także w celu zapewnienia stabilności finansowej Cypru. Niemniej jednak wskazał on, że zdaniem Eurogrupy drobni deponenci powinni być traktowani inaczej niż duzi deponenci, i podkreślił konieczność pełnego zagwarantowania depozytów nieprzekraczających 100 000 EUR. Wreszcie, przewodniczący Eurogrupy wezwał w jej imieniu władze cypryjskie i parlament Cypru do szybkiego wprowadzenia w życie uzgodnionych środków.

- 17 Władze Cypru postanowiły przedłużyć zamknięcie banków do dnia 28 marca 2013 r., aby uniknąć masowego wycofywania depozytów w okienkach bankowych.
- 18 W dniu 19 marca 2013 r. parlament cypryjski odrzucił projekt ustawy rządu cypryjskiego dotyczącej wprowadzenia podatku od wszystkich depozytów bankowych na Cyprze. Następnie parlament ten uchwalił ustawę z dnia 22 marca 2013 r.
- 19 W dniu 25 marca 2013 r. Eurogrupa wydała sporną deklarację. W tym samym dniu gubernator BCC poddał Bank of Cyprus i Cyprus Popular Bank procedurze naprawczej. W tym celu w dniu 29 marca 2013 r. opublikowano na podstawie ustawy z dnia 22 marca 2013 r. dekrety nr 103 i 104. Komisja rozpoczęła zatem nowe rozmowy z władzami cypryjskimi w celu dokończenia protokołu ustaleń.
- 20 Na swoim posiedzeniu w dniu 24 kwietnia 2013 r. rada gubernatorów EMS:
- potwierdziła, po pierwsze, że Komisji i EBC zlecono dokonanie ocen przewidzianych w art. 13 ust. 1 traktatu EMS, i po drugie, że Komisji zlecono wynegocjowanie, we współpracy z EBC i MFW, protokołu ustaleń z Republiką Cypryjską;
  - postanowiła przyznać wsparcie na rzecz stabilności Republice Cypryjskiej w postaci programu pomocy finansowej, zgodnie z propozycją dyrektora generalnego EMS;
  - zatwierdziła projekt protokołu ustaleń wynegocjowany przez Komisję, we współpracy z EBC i MFW, oraz przez Republikę Cypryjską;
  - zobowiązała Komisję do podpisania tego protokołu w imieniu EMS.
- 21 Protokół ustaleń został podpisany w dniu 26 kwietnia 2013 r. przez ministra finansów Republiki Cypryjskiej, gubernatora BCC i O. Rehna, wiceprzewodniczącego Komisji, w imieniu EMS.
- 22 W dniu 8 maja 2013 r. rada dyrektorów EMS zatwierdziła porozumienie dotyczące programu pomocy finansowej oraz propozycję dotyczącą zasad wypłacenia pierwszej transzy pomocy Republice Cypryjskiej. Transza ta została podzielona na dwie płatności w wysokości około 2 mld EUR i 1 mld EUR, które zostały dokonane, odpowiednio, w dniach 13 maja i 26 czerwca 2013 r. Druga transza pomocy – rzędu 1,5 mld EUR – została wypłacona w dniu 27 września 2013 r.

Postępowania przed Sądem i zaskarżone postanowienia

- 23 Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu w dniu 4 czerwca 2013 r. wnoszący odwołania wniesli pięć skarg, w których zwrócili się do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności spornej deklaracji, „która stała się ostateczna na podstawie [dekretu nr 104] gubernatora [BCC] działającego w charakterze przedstawiciela [europejskiego systemu banków centralnych] i w której postanowiono o »sprzedaży określonych sektorów działalności« [Cyprus Popular Banku], i która w istocie stanowi wspólną decyzję [EBC] i Komisji”;
  - tytułem żądania ewentualnego, stwierdzenie, że sporna deklaracja, niezależnie od jej formy i rodzaju, stanowi w istocie „wspólną decyzję [EBC] i Komisji”;
  - tytułem kolejnego żądania ewentualnego, stwierdzenie nieważności spornej deklaracji „niezależnie od jej formy i rodzaju”;
  - tytułem dalszego żądania ewentualnego, stwierdzenie nieważności „wspólnej decyzji [EBC] i Komisji [...] wydanej przez Eurogrupę niezależnie od jej formy i rodzaju”, oraz

— obciążenie EBC lub Komisji kosztami postępowania.

24 Odrębnymi pismami złożonymi w sekretariacie Sądu, odpowiednio, w dniach 1 i 9 października 2013 r. Komisja i EBC podniosły zarzuty niedopuszczalności na podstawie art. 114 regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 2 maja 1991 r., zmienionego ostatnio w dniu 19 czerwca 2013 r. Instytucje te wniosły do Sądu o:

- odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej oraz
- obciążenie skarżących kosztami postępowania.

25 Zaskarżonymi postanowieniami Sąd odrzucił skargi w całości jako niedopuszczalne.

Żądania stron i postępowanie przed Trybunałem

26 Wnoszący odwołania zwracają się do Trybunału o:

- uchylenie zaskarżonych postanowień oraz
- uchylenie obciążenia ich kosztami postępowania w pierwszej instancji.

27 Komisja i EBC wnoszą do Trybunału o:

- oddalenie odwołań oraz
- obciążenie wnoszących odwołania całością kosztów postępowania.

28 Postanowieniem prezesa Trybunału z dnia 21 sierpnia 2015 r. sprawy od C-105/15 P do C-109/15 P zostały połączone do łącznego rozpoznania w ramach ustnego etapu postępowania i do wydania wyroku.

W przedmiocie odwołań

29 Na poparcie swych odwołań wnoszący odwołania podnoszą trzy zarzuty, za pomocą których zmierzają do wykazania, że Sąd naruszył prawo i nie dopełnił ciężącego na nim obowiązku uzasadnienia, uznając, że sporna deklaracja nie ma w stosunku do nich cech aktu, którego stwierdzenia nieważności można zażądać na podstawie art. 263 TFUE.

30 Komisja i EBC wnoszą o stwierdzenie niedopuszczalności odwołań i dodają, że zarzuty podniesione na poparcie odwołań należy w każdym wypadku oddalić jako bezpodstawne.

W przedmiocie dopuszczalności odwołań

31 Komisja i EBC twierdzą, że odwołania są niedopuszczalne ze względu na to, że wnoszący odwołania zasadniczo ograniczyli się w nich do powtórzenia zarzutów i argumentów, które zostały już podniesione przed Sądem, oraz że zakwestionowali oni dokonane przez Sąd oceny o charakterze faktycznym w odniesieniu do różnych przedstawionych dowodów.

32 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 256 TFUE oraz art. 58 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej odwołanie jest ograniczone do kwestii prawnych i musi się opierać na zarzutach dotyczących braku właściwości Sądu, naruszenia przepisów postępowania

przed Sądem w sposób wpływający niekorzystnie na interesy wnoszącego odwołanie lub naruszenia przez Sąd prawa Unii (zob. w szczególności wyrok z dnia 4 września 2014 r., Hiszpania/Komisja, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 42 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 33 Ponadto z art. 256 TFUE, art. 58 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, art. 168 § 1 lit. d) oraz art. 169 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem wynika, że odwołanie musi dokładnie wskazywać zakwestionowane części wyroku, którego uchylenie ma na celu, oraz zawierać argumenty prawne, które szczegółowo uzasadniają to żądanie (zob. w szczególności wyroki: z dnia 4 lipca 2000 r., Bergaderm i Goupil/Komisja, C-352/98 P, EU:C:2000:361, pkt 34; z dnia 4 września 2014 r., Hiszpania/Komisja, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 43).
- 34 W szczególności w art. 169 § 2 przywołanego regulaminu sformułowany został wymóg, aby podnoszone zarzuty i argumenty prawne wskazywały precyzyjnie motywy orzeczenia Sądu, które wnoszący odwołanie kwestionuje.
- 35 Wymogom uzasadnienia wynikającym z powyższych przepisów nie odpowiada zatem odwołanie ograniczające się do powtórzenia lub dosłownego zacytowania zarzutów i argumentów przedstawionych przed Sądem, w tym opartych na okolicznościach faktycznych wyraźnie nieuwzględnionych przez Sąd. Takie odwołanie sprowadza się bowiem w rzeczywistości do żądania ponownego rozpatrzenia skargi wniesionej do Sądu, co nie należy do kompetencji Trybunału (zob. wyrok z dnia 4 września 2014 r., Hiszpania/Komisja, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 44 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 36 Jednakże w sytuacji gdy wnoszący odwołanie kwestionuje interpretację lub zastosowanie przez Sąd prawa Unii, okoliczności prawne rozpatrywane w pierwszej instancji mogą ponownie stanowić przedmiot sporu w ramach odwołania. Gdyby bowiem wnoszący odwołanie nie mógł oprzeć odwołania na zarzutach i argumentach podniesionych przed Sądem, postępowanie odwoławcze byłoby częściowo pozbawione sensu (zob. wyrok z dnia 4 września 2014 r., Hiszpania/Komisja, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, pkt 45 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 37 W niniejszej sprawie wnoszący odwołania zamierzają wykazać za pomocą swych zarzutów brak bądź niewystarczający charakter uzasadnienia zaskarżonych postanowień i podają w wątpliwość odpowiedź, jakiej Sąd wyraźnie udzielił na zagadnienia prawne, które mogą być przedmiotem kontroli Trybunału w ramach odwołania.
- 38 Ponadto należy stwierdzić, że zgodnie z art. 169 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem w odwołaniach zostały wskazane kwestionowane punkty uzasadnienia zaskarżonych postanowień, a także zarzuty i argumenty prawne umożliwiające Trybunałowi przeprowadzenie kontroli zgodności z prawem.
- 39 Oznacza to, że odwołania są dopuszczalne.

W przedmiocie zasadności odwołań

Argumentacja stron

- 40 W ramach trzech zarzutów, które należy zbadać łącznie, wnoszący odwołania twierdzą, że Sąd naruszył prawo i nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku uzasadnienia, uznając w pkt 45 zaskarżonych postanowień, że spornej deklaracji nie można przypisać Komisji ani EBC. Utrzymują oni w tym względzie, że Sąd powinien był uznać uprawnienia decyzyjne Komisji i EBC w odniesieniu do kwestii związanych z EMS, a z uczestnictwa tych instytucji w spotkaniach Eurogrupy wyprowadzić wnioski, że wskazaną deklarację należy przypisać właśnie im.

- 41 Zdaniem wnoszących odwołania Sąd naruszył prawo, uznając w pkt 41 zaskarżonych postanowień, że Eurogrupa jest zwykłym „forum dyskusyjnym”. Sąd nie odniósł się do ich argumentu, że z uwagi na to, iż żadne kompetencje Komisji i EBC nie mogą zostać powierzone Eurogrupie lub przeniesione na nią, należy stąd wywnioskować, że stanowi ona kanał, za którego pośrednictwem Komisja i EBC podejmują decyzje w przedmiocie konkretnych zagadnień związanych z EMS czy ze stabilnością finansową. Wnoszący odwołania twierdzą, że EBC i Komisja są zobowiązane działać w poszanowaniu ram prawnych określonych zarówno w traktatach i protokołach do nich, jak i w prawie wtórnym. Wykonywanie jakichkolwiek kompetencji czy uprawnień poza tymi ramami jest równoznaczne z nadużyciem władzy.
- 42 Sąd nie odniósł się także do argumentu wnoszących odwołania, w myśl którego rekapitalizacja Bank of Cyprus była jedynie konsekwencją zobowiązań nałożonych na Republikę Cypryjską przez Komisję i EBC w drodze deklaracji Eurogrupy. Uwzględnienie tej okoliczności powinno było skłonić Sąd do wyciągnięcia wniosku, że w tym wypadku szkoda poniesiona przez wnoszących odwołania została wyrządzona przez akty oraz decyzje Komisji i EBC. Ponadto wnoszący odwołania zarzucają Sądowi, że w pkt 61 zaskarżonych postanowień uznał, iż sporna deklaracja zawiera sformułowania, które mogą wydawać się kategoryczne, nie wyciągając konsekwencji z takiego stwierdzenia ani nie badając argumentu, według którego, po pierwsze, gubernator BCC, wydając dekrety nr 103 i 104, zastosował „jota w jotę” decyzje przyjęte przez Komisję i EBC za pośrednictwem Eurogrupy, a po drugie, że posiadany przezeń status członka rady gubernatorów EBC mógł sprawić, iż jego działania lub zaniechania będą mogły zostać przypisane tej instytucji.
- 43 Wnoszący odwołania podnoszą również zastrzeżenie, że w pkt 53 i 56 zaskarżonych postanowień Sąd nie uznał spornej deklaracji za akt podlegający zaskarżeniu i że nie odniósł się do ich argumentu, w myśl którego deklaracja ta wywarła skutki zarówno dla ich praw, jak i ich majątku.
- 44 Komisja i EBC kwestionują zasadność tych zarzutów.

Ocena Trybunału

- 45 W pierwszym rzędzie, w odniesieniu do argumentu dotyczącego braku uzasadnienia zaskarżonych postanowień, należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem spoczywający na Sądzie na podstawie art. 36 i art. 53 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej obowiązek uzasadnienia nie nakazuje Sądowi przedstawienia rozważań, które podejmują w sposób wyczerpujący punkt po punkcie argumentację przedstawioną przez strony sporu. Uzasadnienie może także być dorozumiane, pod warunkiem że umożliwia ono zainteresowanym poznanie podstaw, na których Sąd oparł swe rozstrzygnięcie, a Trybunałowi dostarcza elementów wystarczających do dokonania kontroli w trybie odwołania (zob. w szczególności wyrok z dnia 8 marca 2016 r., Grecja/Komisja, C-431/14 P, EU:C:2016:145, pkt 38 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 46 W niniejszej sprawie po wskazaniu w pkt 39 zaskarżonych postanowień, że Eurogrupa jest wymieniona w art. 137 TFUE, który to przepis przewiduje, iż skład i szczegóły dotyczące spotkań ministrów państw członkowskich, których walutą jest euro, są ustalone w protokole nr 14 w sprawie Eurogrupy, załączonym do traktatu FUE, w pkt 40 rzeczonych postanowień Sąd przypominał, że zgodnie z art. 1 tego protokołu ministrowie ci spotykają się nieformalnie w celu omówienia spraw związanych ze szczególnymi obowiązkami, jakie na nich ciążyą w związku z jedną walutą.
- 47 W pkt 41–45 zaskarżonych postanowień Sąd uznał przede wszystkim, opierając się w szczególności na wskazanym przepisie tego protokołu, że Eurogrupa stanowi, na poziomie ministerialnym, forum dyskusyjne przedstawicieli państw członkowskich, których walutą jest euro, nie stanowi zaś organu decyzyjnego. Następnie wskazał on, że jakkolwiek art. 1 tego protokołu w sprawie Eurogrupy przewiduje uczestnictwo Komisji i EBC w jej spotkaniach, to Eurogrupa stanowi nieformalne spotkanie ministrów zainteresowanych państw członkowskich. Sąd stwierdził wreszcie, że nic nie

pozwala uznać, iż Eurogrupa jest kontrolowana przez Komisję lub EBC ani że działa z upoważnienia tych instytucji. Sąd wyciągnął stąd wniosek, że spornej deklaracji nie można przypisać Komisji ani EBC.

- 48 W pkt 47–49 omawianych postanowień Sąd – w świetle stosownych postanowień traktatu EMS – stwierdził również, że nawet jeśli sporna deklaracja mogłaby zostać przypisana EMS, a nie Eurogrupie, to nie może ona zostać przypisana Komisji ani EBC ze względu na domniemaną kontrolę, jaką instytucje te sprawują nad EMS. W tym stanie rzeczy Sąd orzekł, że nie można uznać, iż Komisja lub EBC znajdują się u źródła przyjęcia tej deklaracji.
- 49 Tytułem uzupełnienia w pkt 51–62 zaskarżonych postanowień Sąd orzekł, że skoro Eurogrupa nie jest organem decyzyjnym, to przyjętej przez nią deklaracji nie można uznać za akt zmierzający do wywarcia skutków prawnych wobec osób trzecich. Sąd dodał, że teza ta znajduje potwierdzenie w analizie treści spornej deklaracji, którą przeprowadził on w sposób szczegółowy w pkt 54–59 tych postanowień i która doprowadziła go do stwierdzenia w pkt 60 owych postanowień, że deklaracja ta ma charakter czysto informacyjny.
- 50 Należy stwierdzić, że przypominane w pkt 46–49 niniejszego wyroku uzasadnienie zaskarżonych postanowień spełnia wymogi odnoszące się do uzasadnienia, które zostały opisane w pkt 45 niniejszego wyroku.
- 51 W drugim rzędzie należy przypomnieć, że skarga o stwierdzenie nieważności może zostać wniesiona na wszelkie akty instytucji Unii, które – niezależnie od ich charakteru lub formy – mają na celu wywarcie wiążących skutków prawnych, które mogą wpłynąć na interesy skarżącego poprzez spowodowanie istotnej zmiany w jego sytuacji prawnej (zob. w szczególności wyroki: z dnia 11 listopada 1981 r., IBM/Komisja, 60/81, EU:C:1981:264, pkt 9; z dnia 9 września 2015 r., Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirourgiko Kentro/Komisja, C-506/13 P, EU:C:2015:562, pkt 16).
- 52 W niniejszej sprawie, w odniesieniu do podniesionego przez wnoszących odwołania argumentu dotyczącego naruszenia prawa przez Sąd, według którego kontekst przyjęcia spornej deklaracji i sposób funkcjonowania Eurogrupy świadczą o tym, że deklaracja ta odpowiada wspólnej decyzji Komisji i EBC, należy stwierdzić, iż z deklaracji Eurogrupy z dnia 27 czerwca 2012 r. wynika, że zgodnie z art. 13 ust. 3 traktatu EMS rada gubernatorów powierzyła Komisji i EBC zadanie wynegocjowania z władzami cypryjskimi programu dostosowań makroekonomicznych, który miał zostać sprecyzowany w protokole ustaleń.
- 53 Ponadto należy podkreślić, że rola Komisji i EBC, określona w art. 1 protokołu nr 14 w sprawie Eurogrupy, nie może wykraczać poza tę, która została przypisana tym instytucjom na podstawie traktatu EMS. Tymczasem, jak przypomniał Sąd w pkt 48 zaskarżonych postanowień, z pkt 161 wyroku z dnia 27 listopada 2012 r., Pringle (C-370/12, EU:C:2012:756), wynika, że chociaż w traktacie EMS powierzono Komisji i EBC określone zadania związane z realizacją celów tego traktatu, to po pierwsze, zadania powierzone Komisji i EBC w ramach traktatu EMS nie obejmują żadnych uprawnień decyzyjnych sensu stricto, a po drugie, działania podejmowane przez te dwie instytucje w ramach omawianego traktatu wiążą wyłącznie EMS.
- 54 W tym względzie należy przypomnieć, że zadania powierzone Komisji w ramach traktatu EMS polegają na ocenie wniosków o udzielenie wsparcia na rzecz stabilności (art. 13 ust. 1), ocenie pilnego charakteru tego wsparcia (art. 4 ust. 4), wynegocjowaniu protokołu ustaleń określającego warunki udzielanej pomocy finansowej (art. 13 ust. 3), zapewnieniu wypełnienia warunków, jakim podlega pomoc finansowa (art. 13 ust. 7) oraz na udziale w posiedzeniach rady gubernatorów i rady dyrektorów w charakterze obserwatora (art. 5 ust. 3 i art. 6 ust. 2) (wyrok z dnia 27 listopada 2012 r., Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, pkt 156).

- 55 W myśl art. 13 ust. 4 traktatu EMS zadaniem Komisji jest także podpisanie protokołu ustaleń w imieniu EMS, jeżeli jest on zgodny z warunkami, o których mowa w art. 13 ust. 3, i został zatwierdzony przez radę gubernatorów EMS.
- 56 Co się tyczy EBC, zadania powierzone tej instytucji w ramach traktatu EMS polegają na ocenie pilnego charakteru wniosków o udzielenie wsparcia na rzecz stabilności (art. 4 ust. 4), udziale w posiedzeniach rady gubernatorów i rady dyrektorów w charakterze obserwatora (art. 5 ust. 3 i art. 6 ust. 2) oraz, we współpracy z Komisją, na ocenie wniosków o udzielenie wsparcia na rzecz stabilności (art. 13 ust. 1), wynegocjowaniu protokołu ustaleń (art. 13 ust. 3) i zapewnieniu spełnienia warunków, jakim podlega pomoc finansowa (art. 13 ust. 7) (wyrok z dnia 27 listopada 2012 r., Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, pkt 157).
- 57 W świetle powyższych ustaleń okoliczność, że Komisja i EBC uczestniczą w spotkaniach Eurogrupy, nie zmienia charakteru deklaracji tej ostatniej i nie może prowadzić do wniosku, że sporna deklaracja jest przejawem uprawnień decyzyjnych tych dwu instytucji Unii.
- 58 Ponadto należy zaznaczyć, że sporna deklaracja nie zawiera żadnego elementu, który mógłby zostać uznany za decyzję Komisji i EBC o ustanowieniu po stronie zainteresowanego państwa członkowskiego zobowiązania prawnego do wprowadzenia w życie opisanych w niej środków.
- 59 Jak stwierdził zasadniczo Sąd w pkt 60 zaskarżonych postanowień, ta mająca czysto informacyjny charakter deklaracja służyła poinformowaniu społeczeństwa o istnieniu pewnych ustaleń politycznych między Eurogrupą a władzami cypryjskimi, będących wyrazem wspólnej woli kontynuowania rozmów na warunkach opisanych w owej deklaracji.
- 60 W tym stanie rzeczy nie można uznać, że przyjęcie przez Republikę Cypryjską ustawy z dnia 22 marca 2013 r., w której stworzono ramy prawne niezbędne dla przeprowadzenia restrukturyzacji określonych banków i upoważniono BCC do wydania dekretów nr 103 i 104, zostało nakazane w domniemanej wspólnej decyzji Komisji i EBC, wyrażonej w spornej deklaracji.
- 61 Ponieważ wnoszący odwołania wnosili w swych skargach o stwierdzenie nieważności deklaracji Eurogrupy, należy wreszcie stwierdzić, iż nie dość, że w treści załączonego do traktatu FUE protokołu nr 14 w sprawie Eurogrupy posłużono się określeniem „nieformalne”, to jeszcze Eurogrupa nie została wymieniona pośród różnych składów Rady Unii Europejskiej określonych w załączniku I do regulaminu wewnętrznego tej instytucji, przyjętego decyzją Rady 2009/937/UE z dnia 1 grudnia 2009 r. (Dz.U. 2009, L 325, s. 35), o których wykazie jest mowa w art. 16 ust. 6 TUE. A zatem, jak stwierdził rzecznik generalny w pkt 55–65 opinii, Eurogrupy nie można uznać ani za skład Rady, ani za organ czy jednostkę organizacyjną Unii w rozumieniu art. 263 TFUE.
- 62 Wobec całości powyższych rozważań odwołania należy oddalić jako bezzasadne.

W przedmiocie kosztów

- 63 Zgodnie z art. 184 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem, jeżeli odwołanie jest bezzasadne, Trybunał rozstrzyga o kosztach.
- 64 Zgodnie z art. 138 § 1 tego regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.
- 65 Ponieważ Komisja i EBC wniosły o obciążenie wnoszących odwołania kosztami postępowania, a ci ostatni przegrali sprawę, należy obciążyć ich kosztami postępowania odwoławczego.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

- 1) Odwołania w sprawach od C-105/15 P do C-109/15 P zostają oddalone.**
- 2) Konstantinos Mallis, Elli Konstantinou Malli, Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou, Petros Chatzithoma, Elenitsa Chatzithoma, Lella Chatziioannou i Marinos Nikolaou zostają obciążeni kosztami postępowania.**

Podpisy